

УДК 343.01

Філей Ю.В.¹, Хращук М.В.²

¹ канд. юрид. наук, доц. ЗНТУ

² студ. гр. Ю-114м ЗНТУ

ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ САНКЦІЙ ЗА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ В КРИМІНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ДЕЯКИХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

У сучасних умовах вивчення зарубіжного законодавства має велике науково-практичне значення. У зв'язку з цим проведення порівняльно-правового дослідження кримінально-правових санкцій за злочини проти власності в кримінальному законодавстві зарубіжних країн є актуальним через відсутність належного теоретичного висвітлення цього питання в сучасній національній правовій літературі.

Так, у ст. 3 Глави 1 КК Швеції санкціями за злочин визнаються покарання у виді штрафу, тюремного ув'язнення, умовного покарання, пробачії і передачі на спеціальне піклування. Тобто розходження між покараннями та іншими кримінально-правовими заходами впливу кодекс не робить.

Ст. 1 Глави 8 «Про крадіжку, розбій та інші злочини, пов'язані з викраденням майна» КК Швеції передбачає відповідальність за просту крадіжку до двох років тюремного ув'язнення. Малозначна крадіжка карається штрафом або тюремним ув'язненням на строк до шести місяців (ст. 2). За значну крадіжку передбачене тюремне ув'язнення на строк не менше шести місяців і не більше шести років (ст. 4). В останньому випадку повинно бути або проникнення в приміщення, або діяння було особливо небезпечним чи жорстоким за характером, було спрямоване на серйозні цінності, чи спричинило тяжкі та значні збитки (ч. 2 ст. 4).

Грабіж – насильницьке діяння, у тому числі приведення особи в безпомічний чи несвідомий стан (ст. 5). За грабіж передбачене тюремне ув'язнення на строк не менше одного року і не більше шести років. За тяжкий грабіж – тюремне ув'язнення на строк не менше чотирьох і не більше десяти років (як уже відзначалося, десять років – це максимальний розмір покарання

у виді тюремного ув'язнення на певний строк за КК Швеції). Тяжкий грабіж розуміємо як насильство, небезпечне для життя, або заподіяння тяжких тілесних ушкоджень, або прояв значної жорстокості (ст. 6).

Стаття 1 Глави 9 «Про шахрайство та іншу безчесну поведінку» КК Швеції передбачає за шахрайство тюремне ув'язнення на строк не більше двох років. За тяжке шахрайство призначається покарання на строк не менше шести місяців і не більше шести років. Тяжким вважається шахрайство з використанням фальшивих документів або таке, що завдало значної шкоди (ст. 3).

Просте вимагання – тюремне ув'язнення на строк не більше двох років, якщо злочин є тяжким, то на строк не менше шести місяців і не більше шести років (ст. 4). За приховування майна, добутого завідомо злочинним шляхом, – не більше двох років тюремного ув'язнення (ст. 6).

Стаття 8 Глави 10 «Про присвоєння чужого майна» КК Швеції передбачає штраф за неповнення загубленого майна. Статтею 3 глави 12 «Про злочини, котрі заподіюють шкоду» за тяжке заподіяння шкоди призначається тюремне ув'язнення на строк не більше чотирьох років. Діяння повинно становити надзвичайну небезпеку для життя чи здоров'я когонебудь, або збитки заподіяні якому-небудь предмету великої культурної чи фінансової цінності. Незважаючи на настільки гуманні строки позбавлення волі, відповідно до ст. 6 Глави 26 КК Швеції, особа, яка відбуває тюремне ув'язнення на встановлений строк, повинна бути умовно звільнена, відбувши дві третини строку. Згідно зі ст. 5 Глави 30 «Про вибір санкції», якщо злочин був вчинений особою, яка не досягла віку вісімнадцяти років, то суд може призначити покарання у виді тюремного ув'язнення лише тоді, коли для цього існують екстраординарні підстави. Велике значення в кримінальному праві Швеції приділяється інститутам умовного покарання і пробачії.

Відповідно до ст. 31 КК Данії, звичайними покараннями є тюремне ув'язнення, просте взяття під варту або штраф. Стаття 285 КК Данії встановлює покарання за крадіжку, шахрайство, вимагання у виді тюремного ув'язнення на строк, що не перевищує одного року і шести місяців. Стаття 286 КК Данії передбачає відповідальність за крадіжку при обтяжуючих обставинах, наприклад, вчинену групою осіб, чи з використанням зброї, або було вчинено значну кількість крадіжок, або висока цінність викрадених предметів у виді тюремного ув'язнення на строк не більше чотирьох років. За вимагання при аналогічних обставинах – тюремне ув'язнення на строк не більше шести років.

Стаття 288 КК Данії встановлює покарання за грабіж у виді тюремного ув'язнення на строк не більше шести років. За грабіж при особливо небезпечних обставинах – не більше десяти років тюремного ув'язнення. Пошкодження або знищення чужого майна карається штрафом або

тюремним ув'язненням на строк не більше одного року. У випадку особливо великих розмірів шкоди або якщо злочинець був раніше засуджений за цією статтею, то до тюремного ув'язнення на строк не більше чотирьох років. Якщо при зазначених обставинах шкода була завдана через грубу недбалість, то покарання – штраф або тюремне ув'язнення не більше шести місяців (ст. 291).

Вибірковий аналіз санкцій за злочини проти власності за кримінальним законодавством деяких інших іноземних країн дає підстави для висновку, що в цілому вони є більш гуманними у порівнянні із відповідними положеннями КК України.